

Medlems **NYTT**

nr 4 1998

Riksförbundet Finska Krigsbarn

Helmi Erving-Odelberg  
HÄLYTYS



*Ord & visor*

GLÖM INTE JULKLAPPARNA – ge nära och kära böcker som kommit ut: Soile Sinikka Vesterbergs bok "En gång krigsbarn" (se nr 3/98) kan beställas genom Aune Karlsson, tel 0240-15407. Helmi Odelbergs – titelsida ovan förminskad – beställs direkt från förlaget, se sid 10. Mer att läsa om Helmis bok i detta nummer!  
Kom också ihåg årsmötet i april 1999 – den 24-25:e ska vi åka färja t o r Stockholm-Åbo-Stockholm.

## INNEHÅLLS FÖRTECKNING

Julhälsning från styrelsen	1
Brev från ordföranden	2
Järnringarna	3
Vart tog Arcturus vägen?	3
Mera om järnringarna	4-5
Helmi Erving-Odelberg: Brev till red. om järnringarna	6
Fotosidor från Bokmässan i Göteborg	7-8
Pirkko Ahlin recenserar "Hälytys" - Glimtar ur ett krigsbarns liv" av Helmi Erving-Odelberg	9
Förlagsanmälan av "Hälytys"	10
Vieno Mårtensson: Brev till statsministern och insändare i Dagens Nyheter	11
Bokbeståndet i föreningens bibliotek - lista	12

## FRÅN REDAKTIONEN

Kära, kära läsare av MN:

1 Det lackar mot jul och året, nyss så fräscht och löftesrikt, lider mot sitt slut. Redaktionen vill tacka för det gångna årets engagemang bland läsarna och alla brev, både uppmuntrande och kritiska. Befogad kritik är värdefull och kan ge puffar i rätt riktning.

3 Glädjande var också bidraget från Suomi-Seura. Med ny datorutrustning kan MN bli ännu bättre!

3 Kan du skriva bra svenska och hjälpa till med utskrifter av insända texter på diskett? Redigeringen skulle underlättas genom denna hjälp. Hör av dig till redaktionen!

6 MN är och har varit ganska tillbakablickande, något som berikar och förklarar vårt nu. Men det är inte fel att blicka framåt. Kan det nya året skapa nya initiativ? Låt oss trotsa tidsaccelerationen och morskt kliva över de trösklar som livet och omständigheterna ställer framför oss!

9 I Svenska Dagbladet 10 nov -98 står en notis med rubriken "Affärsman vill köpa Karelen". President Boris Jeltsin erbjuder 2,5 miljarder FIM av 70-årig affärsmannen Jorma Hellevaara, född i Viborg. Drömmen om Karelen återbördat till Finland lever vidare trots att stasledningen inte uttrycker några som helst territoriella anspråk på Ryssland.

11 Frågan om järnringarna har engagerat många läsare som bidrar med nya intressanta uppgifter i detta och följande nummer av MN. I skrivande stund har jag en sliten ring till låns som jag ska försöka göra en teckning av. Järnringarna är minnen från vårt folks kamp för överlevnad, minnen som fortfarande berör. Tanken slår mig att under den kampen var jag satt på undantag, i karantän på ett tryggt och vackert ställe, ett storartat privilegium naturligtvis, jag är djupt tacksam.

12 Det är dags att önska God Jul och ett Gott Nytt år till läsare här hemma och i Finland, Danmark, USA, Tyskland och Australien. Lev väl och på återseende 1998.

Aune Karlsson, red.

EN GOD JUL

OCH

ETT GOTT NYTT ÅR

tillönskar styrelsen alla RFK:s medlemmar



Den nyvalda styrelsen fotograferad på årsmötet i Kungälv

29.11.1998

## Brev från ordföranden

När hösten är som mörkast strålar våra hem upp med adventsljus och adventsstjärnor. När jag i morse, 1: advent, för första gången i år tände stjärnan och det första adventsljuset, tänkte jag tillbaka på den pappersstjärna mor (min svenska) tände i köksfönstret varje adventssöndag för så länge sedan. Jag tänkte på hur vackert det var och jag mindes den stora förväntan som vaknade inom mig – förväntan på julen med allt vad den innebar.

Hur gjorde min mor i Finland vid denna tid? Jag är övertygad om att hon försökte skapa stämning med det lilla hon hade.

Jag kom också ihåg när julpaketet "hem" till Finland packades med kaffe, socker, mjöl, tändstickor och sytråd (!). Det skulle också vara något "roligt" med, tyckte jag. Det fick bli någon liten julsak jag tillverkat i skolan, en liten tomte eller en liten ljusstake eller något annat pynt. Sedan skulle jag naturligtvis skriva ett julkort och rita något. Hyvä Joulakunde jag faktiskt skriva. Det hade jag lärt mig av de julkort mor hade skickat till mig.

Nu är det förberedelsestid för jul igen. Några julpaket till Finland har inte skickats på många, många år. Men när jag tänker tillbaka så känner jag förundran inför vad som hände mig och mina syskon, och en förundran inför de olika öden som vi finska krigsbarn mötte.

Tack alla ni som svarat på frågan om jämringarna. En del av svaren publiceras i detta nummer av tidningen. Har du kanske ytterligare uppgifter – här av dig. Vi har också fått ett svar angående båten Arcturus. (Se en notis någonstans i tidningen) Någon av er vet kanske mera om detta.

Bokmässan i Göteborg är ett årligen återkommande arrangemang, som undertecknad gärna besöker. I årets bokmessa deltog vår medlem, Helmi Erving-Odelberg, där hon presenterade sin nyutkomna bok "HÄLYTYS". Boken recenseras i denna tidning. Under rundvandringen på mässan mötte jag också Annu Liikkanen, som stod i en monter och sålde sin bok "Med lapp om halsen". Annu, som ju också är välkänd för oss, har i höst utkommit med en bok tillsammans med Lars Andersson "Hej då, Farmor". Boken kommer att närmare presenteras i ett kommande nummer.

Två representanter från RFK deltog i  
UTLANDSFINLÄNDARPARLAMENTET:s

första session i Helsingfors, den 23 – 24 november, vilket anordnades av Suomi-Seura, Finlandssamfundet. Där diskuterades bl.a frågan om dubbelt medborgarskap för utlandsfinländare. Lagen om detta ska ses över i Finland. Kanske blir det möjligt att vara både svensk och finsk medborgare för dem som så önskar. Man beslutade också att stödja arkivering och handhavande av dokumentation av utflyttade och evakuerade finländares erfarenheter. Detta är två frågor som kan vara av vikt för oss. En utförligare redogörelse från detta viktiga arrangemang kommer från våra representanter i nummer 1/99.

Avtäckningen av minnesplattan den 19 september nästa år planeras att bli en stor högtid. Skriv in detta datum i din almanacka!

Riksmötet den 24 – 25 april 1999 blir ombord på Finlandsbåten till Åbo. Vi anser det är viktigt att få ett program att samlas kring förutom själva årsmötesförhandlingarna. Olika förslag har diskuterats och kommer att undersökas.

Med detta vill jag önska er alla en riktigt GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR !

Pirkko

### MEDLEMSNYTT

#### Riksförbundet Finska Krigsbarn 1939 - 1945

Så kommer tidningen att heta i fortsättningen. Ja, det är samma namn som tidigare, bara med tillägget av årtalen.

Efter ingående diskussioner och funderande har vi beslutat att inte ändra namnet. Vi anser att namnet Medlemsnytt är dels inarbetat, dels det bäst passande till den tidning den nu är ämnad att bli. I fortsättningen kommer ju RFK-info att bli en stående sida i tidningen, dvs tidningen blir informationskälla samtidigt som den kommer att innehålla era litterära alster. Vi vill gärna även få till lite debatt kanske av en stående debattsida.

Fortsätt att skicka in era alster till redaktionen. Tack alla ni som skickat in de olika namnförslagen. Trots att inget av dem kommer att användas, har vi fått, tycker vi, visat intresse för vår tidning och att ni bryr er om tidningens innehåll. Det känns värdefullt för oss som arbetar med tidningen.

Pirkko Ahlin ansv. utgivare

## Järnringarna

Här nedan Aune Karlssons teckning, som föreställer järnringen som Airi Heikkinens mor (1919–1992) fick i utbyte mot sin förlovningsring av guld med rubin. Airi, som är bosatt i Borlänge, har lånat ut den så att MN:s läsare ska få en bild av hur utbytesringarna såg ut.

Ringen är mycket sliten, men hakkorsot är urskiljbart liksom det omgivande mönstret, vingarna med åtta tappar på översidan.

Inuti ringen står året 1940 och skarvens överlappning är också tydlig. Materialet liknar silver men har aldrig oxiderat och är troligen en legering av olika metaller, namnet till trots.



\*\*\*\*\*

### Vart tog Arcturus vägen?

Vi ställde frågan i MN nr 3. Sirkka Eriksson i Valbo skriver i sitt brev följande:

”Båten Arcturus fraktade folk en gång i veckan flera år efter kriget mellan Åbo och Stockholm. Jag åkte med den 1950 och hade kommit med den hit 1948. Sedan började det komma nya större båtar.”

\*\*\*\*\*

## Mera om järnringarna!

I förra numret av MN efterlyste vi uppgifter om järnringarna. Vi har fått flera brev angående detta intressanta ämne. Tack alla som skrivit! Här följer utdrag ur dessa brev:

\*\*\*\*\*

### ”FAKTA OM JÄRNRINGAR...

- Efter vinterkriget slut 1940 03 13, bestämde sig Ryssland att Finland skulle betala krigsskuld och i samband med detta, föreslog den finska staten att om så möjligt, skulle finländarna betala en del av krigsskulden i form av guldföremål, i 18 karat. Det var guld framför allt som ryssarna begärde.
- Då som alltid, förenade sig finska folket, gav sina guldringar och ev. andra guldföremål till staten. Troligtvis, smältes dessa till guldtackor och sedan överlämnades till Ryssland som delbetalning. Detta är så sant som det kan vara!
- Har läst olika teorier om järnringarna, men... alla är fel. Inuti ringen står året 1940. Jag har själv fått ära en av min mor, min dotter har den nu. Jag var själv med när mor gav ett par guldringar.”

Pirkko Nordberg, Tollarp

Pirkko tillägger följande:

- 1947 gjorde min make lumpen i Jyväskylä i Finland på flygflottilj 4. I samband när de svor ed, hade majoren hållit ett tal och berättat att den svenske Greve von Rosen hade skänkt det första flygplanet till Finland år 1903. Det hade hans lyckomärke, ett hakkors. Efter detta tog det finska flygvapnet märket till sig. Ds.

\*\*\*\*\*

” Jag skriver om järnringarna. Det är nog alternativ 3 som gäller. ... Jag har ägt en sådan ring som jag ärvde efter min far. (Inte bara kvinnor skänkte guldringar – vigselringar ?) Min ring var ju stor men jag använde den med viss kärlek en lång tid i min ungdom. Jag kan tala om att korset – reliefen nöttes med åren så att man till slut knappast kunde urskilja den på ringen. Till slut om jag minns rätt – det var inte ett tyskt hakkors. Om man tittade noga på ringen så var korsets ”vingar” vända åt motsatt håll. Detta tecken använde man i Finland vid flygvapnet under kriget.

Jag har 3 böcker på finska om Finlands krig av Wolf H Hasti 500 sidor vardera bok. I en av böckerna finns två stora bilder fotograferade av bestick i guld och silver, kanske som folket skänkte till staten. Den andra bilden föreställer ringar, halsband och länkar bl.a. Under dessa bilder står texten översatt ungefär: ”Folkets händer var generösa.”

En hälsning från Tuula Hallerlid, Spånga

\*\*\*\*\*

Följande intressanta uppgifter finns i boken ”Kun kansa eli kortilla”:

”UNDER VINTERKRIGET 1939 – 40 PÅBÖRJADES EN INSAMLING AV GULDFÖREMÅL FÖR ATT FINLAND SKULLE KUNNA KÖPA FLYGPLAN.

INSAMLINGEN INBRINGADE 1739 KG GULD OCH 5826 ST OVÄGDA GULDFÖREMÅL. 193.270 ST GULDRINGAR SMÄLTES NER OCH SOM ERSÄTTNING FICK MAN RINGAR AV JÄRN, VILKA FÖR MÅNGA FORTFARANDE SYMBOLISERAR FOLKETS OFFERVILJA OCH ENIGHET UNDER DENNA SVÅRA TID.”

P.A.

## Ännu mera om järnringarna!

\*\*\*\*\*

"Jag vill svara på frågan om järnringarna, så som jag vet om det.

Under vapenvilan året 1940 pågick en stor insamling för luftvärn, försvaret, i Finland. Man samlade guldringar. Både kvinnor och män lämnade vigselringar och även många guldsmycken kom med. Det hela var helt frivilligt som vilken insamling som helst. Men det blev mycket populärt och det kom massor av just vigselringar, och jag minns att i min stad togs de om hand i Hemvärnshuset vissa dagar och timmar.

Givarna fick en järnring som en sorts "kvitto" eller minne. Folk var sedan stolta över dem och hade dem på sig. Att ha guldringar på sig ansågs nästan lite ofosterländskt, alla ville hjälpa till ju att Finland fick flygplan att försvara oss mot bombningar. Sådan var tidens anda 1940 - 44. Det hade inte något med svenska kvinnor att göra, det har jag aldrig hört. Ej heller var det något tvång. Mina föräldrar gav inte sina ringar. "Kanske måste vi en dag byta dem mot bröd," sa de.

Nästan det tokigaste jag hört är när jag ser i tidningen MN att tyskarna hade något med denna guldinsamling att göra. Ingenting alls. Det säger min äldre bror Urho också, när jag ringde honom, och han minns allting. Han bor i Finland och minns att folk ibland tappade bort sina järnringar i allt kaos. Man kanske inte var så noga med detta då, men senare har de saknat att ha dem som minne. Därför, så sent som för 20 år sedan, fick man köpa sådana ringar från adress: SUOMEN ILMAILULYTTÖ, MALMIN LENTOASEMA, HELSINKI. De kostade då 5 mark. Kanske finns de ännu, det vet vi inte.

Det var alltså inte bara kvinnors sak utan hela finska folkets, både gamla och unga, män och kvinnor skänkte ringar och annat guld, om de hade."

Sirkka Eriksson, Valbo

\*\*\*\*\*

"Angående förfrågan om järnringarna (MN nr 3) skänktes vigselringarna för att stödja Finlands kamp. Både män och kvinnor skänkte små ringar och vad jag kan påminna mig, så fanns dessa ringar med "svastika" samt en annan variant, en "blomma" (= Finlands vita ros?) Den såg ut ungefär så här: (Se nedan där redigeraren försökt återge Anitas teckningar)

Min far hade den med "hakkorset", mor hade den med "blomman".

Vidare av mina minnen från den tiden var att man klippte sedlar mitt itu, gick till banken med den ena halvan – behöll den andra halvan. Varför? För inlösen när det blivit bättre tider? Vet ej?  
(Vet någon? Hör av er ni som vet något om detta. Redigerarens anm.)

Barnen engagerades också. Vi samlade papper från choklad, karameller o.dyl, s.k. silverpapper – sådant som vi nu kallar aluminiumfolie. Man sparade tills man hade en stor boll. (Måste ha varit 1939–40, för senare fanns det varken choklad eller annat.) Dessa "bollar" lämnades in i en lokal nära Senatstorget i H-fors. Där samlade man också in lump. För detta samlande fick barnen en liten medalj i svart bakelit (?) i ett blå-vitt band, sådana som soldaterna hade.

Vill på samma gång tacka för en mycket bra tidning med massor av bra artiklar som får mig att minnas mina egna erfarenheter från kriget."



Anita Nyberg, Malmö

Östersund 4 nov 1998-11-04

Hej Aune!

I dag läste jag , som förr, med behållning Medlems Nytt. Där fanns en fråga; " Vad är sant om järnringarna?" Ja, det kan man säkert fråga sig! Den järnring jag själv innehar efter mina svenska föräldrar är slät, utan hakkors men med texten : " ÄRA SKYLDIGHET VILJA "

Både män och kvinnor kunde få dessa i utbyte mot sina guldföremål. För det mesta bestod dessa av förlovnings- och vigselringar. Men i många fall gav man familjeklenoder av guld nedärvda genom generationer, guldmedaljer som förlänats som erkänsla för vetenskapligt arbete eller sportprestationer.

I dag har jag också talat med finlandssvenskan Maggie Uhlenius Frösön som upplevde sin ungdomstid under kriget i Helsingfors. Hon berättar att en dag efter vinterkriget var hon själv till Finlands Bank i Helsingfors och fick en järnring i utbyte för sin guldring. Både kvinnor och män kunde även i Finland byta sina guldföremål till järnringar. I Finland blev det av naturliga skäl fler kvinnor än män som skänkte sitt guld, eftersom männen befann sig på fronten.

"Den finska järnringen är slät med ett rakt finskt hakkors. Det tyska hakkorset är annorlunda och snett," säger Maggie.

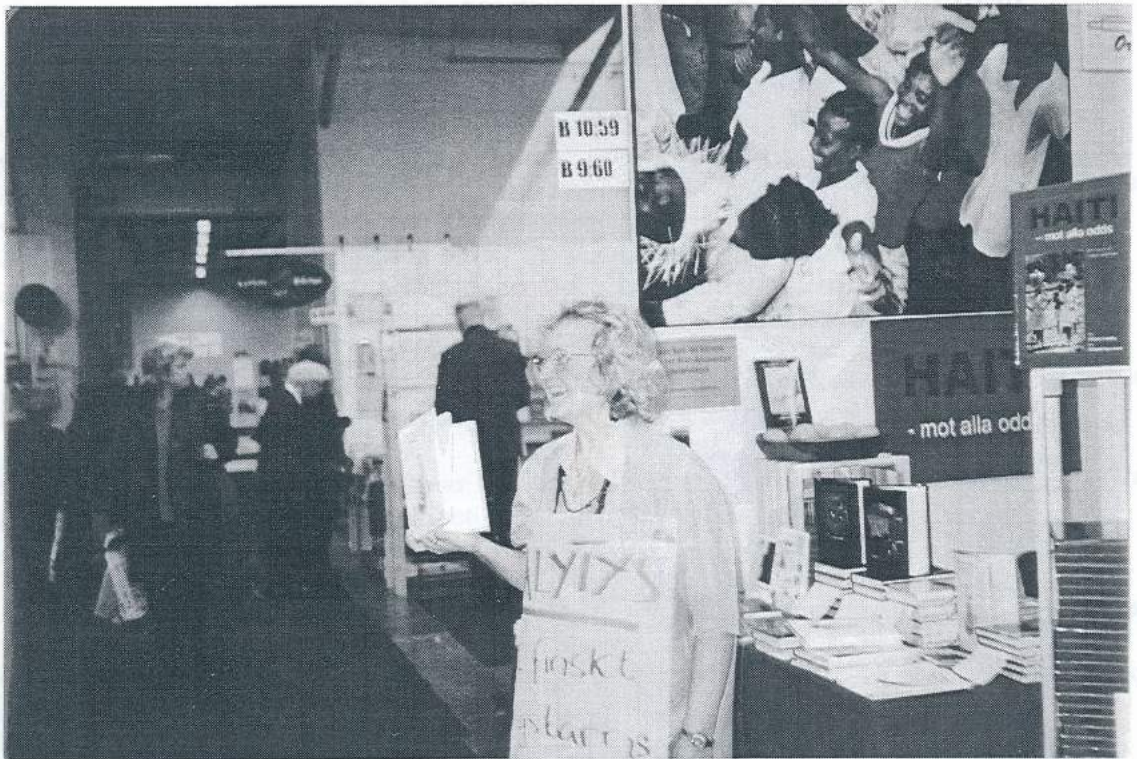
Tyvärr har jag inte just nu tid att forska i hakkorsets historia. Kanske någon militärhistoriskt bevandrad kan hjälpa oss?? Det enda jag just i skrivande stund kan erinra mig är att för kanske knappt tio år sedan i Finland hedrades medlemmar av vita armén med ett hakkorsliknande märke på sina gravar. Kan det vara det som är det " finska hakkorset " ?? När jag med ett förstoringsglas skärskådar en bild från en grav kan jag se att det korset ser ut som följer:



Något litet kan man läsa om guldinsamlingen i boken: " Finland från krig till krig 1939-1940 ---- 1941-1942" Tryckt i Stockholm 1942 Saxon och Lindström fotogravvyranstalt. Sidan 35 en artikel " Guldinsamlingen i Finland 1939-1940 "av Pakarinen

Helmi *Helmi!*





Helmi Erving-Odelberg på Bokmässan i Göteborg





*Helmi i samtal med sin förläggare Göran Lundin*

*Pirkko Ahlin och Helmi diskuterar boken och dess betydelse för RFK*



## Helmi gör succé på bokmässan med sin bok "HÄLYTYS"!

Helmi Erving-Odelberg deltog i årets bokmässa med att i förlaget Ord och visors lilla mysiga monter presentera sin bok "Hälytys". Undertecknad träffade henne, där hon stod med "lapp runt halsen" och talade med besökare som passerade. Helmi väckte stor uppmärksamhet. Många stannade och lyssnade på hennes berättelse om oss finska krigsbarn och många köpte också boken. Flera av dem som lyssnade var själva krigsbarn eller hade anknytning till något krigsbarn. Men många känner fortfarande inte till oss och vår förening. Vi lade därför med förläggarens tillåtelse RFK:s lilla informationsblad inuti boken.

\*\*\*\*\*

*"Allt oftare samlas de vuxna kring radion. I köket lägrar sig tystnaden. Nyhetsförmedlarens röst dominerar. Jag känner spänningen dallra i rummet. Allas uppmärksamhet riktas mot nyhetssändarens röst. Den ekande sakliga rösten försvinner av och till i öronbedövande pip, skrapningar och brus. Febrilt skruvas det på radioreglagen – röster kommer och röster går. Radiovågorna böljar fram och tillbaka. Svordomar och förbannelser ekar i rummet. Enligt de vuxna är det RYSSEN, ja RYSSEN som sitter där inne i apparaten och skrapar. Det är vihollinen, fienden som är där inne. Jag tänker:  
-Om jag sparkar på den där lådan, kanske han kommer ut."*

Så börjar den första delen i Helmi Erving-Odelbergs bok "HÄLYTYS". Titeln syftar på HÄLYTYS, som ekar över stan, när bombplanen kommer. I den första delen beskriver Helmi sin barndom i Rovaniemi och hur det kom sig att hon blev en av dem (oss), som fick göra resan till Sverige-Ruotsi "Chokladlandet".

*"Avskedets stund känns konstigt nog inte svår. Jag är på väg till något nytt och spännande. Men jag kommer ihåg farfars avskedsord:  
-Ta väl vara på lillebror, tappa inte bort honom, håll honom stadigt i din hand.  
En lång och obekant resa ligger framför oss. Bilfärden byts till tågresa från Kemi. Av resan*

*mot gränsen bland alla gråtande skrikande barn minns jag inte mycket, Säkert beror det på att jag börjar sakna dem där hemma. Sorgen och ledan över att det tar så lång tid att komma fram tar över. Allt är färglöst just nu. Gråklädda tanilottor, vit snö på backen och eftermiddagsmörker utan sol."*

Detta känns bekant. Även om ingen av oss upplevde resan exakt lika så är det ändå något vi nog alla känner igen. Det är detta som gör boken så intressant. Den är ärlig helt igenom. Precis så har Helmi upplevt detta med att vara krigsbarn.

I del 2 berättar Helmi vad hon minns och hur hon fick det. Hon hör till de barn som fick det bra. Hon hörde inte till de yngsta barnen, Helmi är född 1933. Hon hamnade i Jämtland och har blivit Jämtland trogen. Helmi bor numera i Östersund. Visserligen reste hon tillbaka till Finland efter kriget, men redan efter tre år återvände hon till Sverige.

I sista delen EPILOG skriver Helmi att hon är stolt över sitt ursprung. Hela boken har en positiv grundsyn. Visserligen upplevde Helmi, precis som alla vi andra, många svårigheter under de här åren som krigsbarn i Sverige och i Finland. Hon berättar t.ex. om den första tidens språksvårigheter, om hur hon saknade sin lillebror, om sin ilska över att inte bli förstörd, om hur det var att börja skolan m.m. Men över allt detta svävar en trovärdig positiv anda.

I berättelsen har Helmi lagt in en del av sina dikter ( bl.a. den dikt vi har på våra vykort: "Jag såg dig" "Katselen sinua" ). Detta ger boken ett stilistiskt omväxlande innehåll, samtidigt som det gör boken lättläst. HÄLYTYS utgör ett utmärkt komplement till andra böcker, som de senaste åren kommit ut om samma ämne.

Pirkko Ahlin

\* Boken kan beställas genom Ord & visor förlag, Göran Lundin, Fäbodgatan 135, 93156 Skellefteå, tel/fax 0910-39839. Den kostar 150 kr + frakt. Boken kan även beställas direkt av Helmi Erving-Odelberg, Genväg, 8, 83142 Östersund, tel. 063-519056

## Helmi Erving-Odelberg

HÄLYTYS Glimrar ur ett krigsbarns liv

*En roman om författarens minnen som finskt krigsbarn. Det är barnet som berättar genom hela boken. Hälytys är till stora delar självupplevt.*

124 sid.

Ca-pris 220:-

*Författaren nås på tel/fax 063-519056*

Vänliga hälsningar

  
Göran Lundin  
Förlagsredaktör

## Historia att minnas

Från Vieno Mårtensson i Mariestad har kommit en kopia på brev tillskrivet statsminister Göran Persson. Detta brev återges här nedan. Mariestadtidningen TSL har uppmärksammat Vienos brev. I en lång krönika avhandlas brevet den 16/10 -98.

Statsministern  
Regeringskansliet  
103 33 Stockholm

Bästa statsminister Göran Persson!

" om detta må ni berätta" har blivit en succé med all rätta. Tack! Vi får aldrig glömma vad som hände då, men vi får inte heller böja oss för några diktatoriska eller fundamentalistiska åsikter nu.

Det finns också en annan totalitär ideologi i vårt århundrade – kommunismen. Lenins, Stalins och Maos skräckvälde. Miljoner människor har svultit ihjäl genom deras "experiment", deporterats till fång- och arbetsläger och dött genom deras krig.

Jag är ett av kommunismens offer. Under fortsättningskriget miste jag en liten bror, far och mor och andra nära släktingar. Men "Finlands sak är vår". Jag kom till Sverige och jag hade tur att hamna i en kärleksfull familj. Jag fick inte bara "mat och rum" utan jag fick gå i skola och jag kunde utbilda mig till ett yrke som jag trivs med. Men jag hade ändå sorg efter mina närmaste. Mina syskon fick det inte lika bra som jag. Det har jag också fått bära på.

Jag ber Dig som statsminister medverka till att en ny bok ges ut. Men nu till minne av kommunismens offer. Även denna mörka historia får inte glömmas bort.

Vänliga hälsningar

Vieno Mårtensson  
Porfyrvägen 20  
542 31 Mariestad

0501-10790

PS Jag tror Du känner till Finska Krigsbarns Förening, men jag bifogar i alla fall vår broschyr DS

Vieno skrev också en insändare i DN den 14/10

## Historia att minnas

Jag lyssnade på statsministerns regeringsdeklaration. På slutet talade han om att demokratin måste erövrats och erövrats igen. Han påminde om de många fasorna under 1900-talet, men inte ett ljud om de nordiska grannarna eller Baltikum, Danmark och Norge ockuperades under andra världskriget av nazisterna. Finland kämpade mot ryssarna för sin överlevnad som fri stat och valterna blev

ockuperade av kommunisterna och fick sin frihet först efter 50 år.

Folkbildningsprojektet "Levande historia" är mycket lovvärt, men är grannländernas historia så självklar att den inte behöver nämnas? Tänk på alla dem som blev offer för de totalitära staterna! Inte minst i de kommunistiska länderna. De får inte glömmas bort.

Vieno Mårtensson

## Föreningens bibliotek

Föreningen har ett eget litet minibibliotek som innehåller följande böcker:

### Titel

Krigsbarnet  
Med lapp om halsen  
Generalens testamente  
Sotalapsi 13408  
Finlandssvenska nylänningar berättar  
  
Trollvinter  
En levande själ  
Carl-Gustaf Mannerheim  
70.000 små öden  
Evakuerade för livet  
Längtans tid  
Bröllopsdansen  
Finska Krigsbarn  
Söner av ett folk  
Upp trälar  
Åbo Symfoni  
Du som haver barnen kär  
Pilgrim för fred  
Årsta holmar  
Lahden Kaupungintalo  
Välkommen till Sverige  
Finnungen

### Författare

Ingmar Björksten  
Annu Edvardsen-Liikkanen  
Adolf Ehrenrooth  
Solveig Emtö  
Finlandssvenska Nylands-  
gillet i Stockholm  
Tove Jansson  
P C Jersild  
Stig Jägersköld  
Pertti Kavén  
Eeva Kilpi  
”  
”  
Lillemor Lagnebro  
Väinö Linna  
”  
Juhani Merilahti/P. Paasio  
Sinikka Ortmark-Almgren  
Peace Pilgrim  
R. Salström  
Marika Hausen  
Akaki Books  
Anja E. Tyni

### Video- och musikband:

Mitt i mångfalden (videoband)  
Kemi-seudun sotalapsi 1939-1946, Kemi 1994

Sotalapsi muistelee (musikband)

### Medaljer o dyl.:

”Finlandia Memor” (medalj)  
Finska Församlingen i Stockholm 1523-1983 (medalj)  
Tallrik ”Kopparberg Open”  
Liten porslins-ljuslykta (från Åboföreningen)

Vill du låna någon av böckerna kan du skriva eller ringa till:

Birgit Bergström  
Dukvägen 34 , 1tr  
168 37 BROMMA  
Tel. 08 - 25 11 48

Föreningen tar även tacksamt emot donationer av böcker till minibiblioteket.

Styrelsen  
Stockholmsföreningen Finska Krigsbarn

## Namn och adresser till lokalföreningar i Sverige

<b>Finska Krigsbarn Gävle-Dala</b> Ordf Eila Damm	Råbackavägen 6, 851 96 Torsåker	0290-85109
<b>Föreningen Finska Krigsbarn i Mellansverige</b> Ordf Raimo Berglund	Välljärnsgatan 240, 724 73 Västerås	021-354507
<b>Göteborgsföreningen Finska Krigsbarn</b> Ordf Marjatta Wallenius	Riddaregatan 21 M, 416 69 Göteborg	031-254464
<b>RFK-Direkt</b> c/o Raimo Lundgren	Vallmovägen 1 C, 461 43 Trollhättan	0520-481859
<b>Stockholmsföreningen Finska Krigsbarn</b> Ordf Sinikka Ortmark-Almgren	Furusundsgatan 18, 115 37 Stockholm	08-6615808
<b>Skåneföreningen Finska Krigsbarn</b> Ordf Kosti Markkanen	Ribetuatorp, 297 94 Degeberga	044-352412
<b>Finska Krigsbarn Vätternbygden</b> (ej ansluten till Riksförbundet) Ordf Väinö Bistsjö	Box 115, 520 40 Floby	0515-41223
<b>Föreningen Finska Krigsbarn i Norr</b> (ej ansluten till Riksförbundet) Ordf Maija-Liisa Hedgren	Älgvägen 61, 891 43 Örnsköldsvik	0660-42131

## Krigsbarnsföreningar i Finland

<b>Helsingforsnejdens Krigsbarn</b> Ordf Pertti Kavén	Kaartotie 27, FIN-04430 Järvenpää, 009358-9-2711402
<b>Åboföreningen, Turun Seudun Sotalapset</b> Ordf Henrik Virtanen	Juhannuskatu 12, FIN-20300 Turku
<b>Lahtisföreningen, Lahden Seudun Sotalapset</b> Ordf Teuvo Halme	Jalkarannan vanhatie 3 B 7, FIN-15950 Lahti, 009358-3-7531361
<b>Föreningen i Mellersta Finland, Keski-Suomen Sotalapsiyhdistys</b> Ordf Matti Pylvinen	Kotirannantie 2 A 2, FIN-40270 Palokka, 009358-14-3781934
<b>Kemiföreningen, Kemin Seudun Sotalapset</b> Ordf Anja Laine	Pyykönkatu 5 as.8, FIN-94830 Kemi, 009358-16-251657
<b>Björneborgsföreningen, Länsi-Suomen Sotalapset</b> Ordf Jaakko Nurmi	Olkitie 10, FIN-28360 Pori, 009358-2-6350717
<b>Österbottens Krigsbarnsförening</b> Ordf Rita Lahti	Tegelbruksgatan 23 B, FIN-65100 Vasa, 009358-6-3122875
<b>Uleåborgsföreningen</b> Ordf Pekka Parpala	Koskitie 15 A 1, FIN-90500 Oulu, 009358-8-346313
<b>Villmanstrandsföreningen</b> Ordf Pekka Koskimies	Niemikatu 4 B, FIN-53920 Lappeenranta, 009358-5-4164074
<b>St Mickelsnejdens förening</b> Ordf Risto Vasara	Viertolantie 6, FIN-76850 Naarajärvi, 009358-15-611598
<b>Kuopion Sotalapset</b> Ordf Niilo Kuronen	Viitakekuja 15, FIN-70780 Kuopio, 009358-17-3612372
<b>Pirkanmaan Sotalapset</b> Ordf Eija Kukka	Liinakonkatu 8 C 14, FIN-33730 Tampere, 009358-3-3628730
<b>Kainuuföreningen, Kainuun sotalapsiyhdistys</b> Ordf Eino Tolonen	Tel 009358-8-638009

## Danmark

<b>Suomalaislapset Tanskassa-yhdistys, "Finnebarn i Danmark"</b> Ordf Kaj J Schmidt	P A Madvigvej 17, DK-6100 Haderslev, Danmark
--	--

# B FÖRENINGSG- BREV

*Avs: RFK  
c/o Aune Karlsson  
Törnrosavägen 5  
771 55 Ludvika*

Kai Rosnell  
Kölängsvägen 10  
741 42 KNIVSTA



## RFK:s styrelse

Pirkko Ahlin, ordf	John Ericssonsgatan 55, 652 19 Karlstad	054-158638
Raimo Lundgren, v ordf RFK DIREKT	Vallmovägen 1 C, 461 43 Trollhättan	0520-481859
Gunnel Nordström, kassör SKFK	Fajansvägen 102, 238 40 Oxie	040-545696
Pentti Käppi, sekf GFK	Sjögången 30, 426 71 V Frölunda	031-291688
Marja Hellstenius, matr.ansv FKGD	Tibble 156, 793 36 Leksand	0247-34649
Gunnel Johansson FKMS	Eddagatan 4, 723 55 Västerås	021-22058
Marjaana Hansson SFK	Flintbacken 8 4tr, 118 42 Stockholm	08-842213

## Suppleanter

Eila Gardeskog FKGD	Läxvägen 14, 813 32 Hofors	0290-22431
Raimo Berglund FKMS	Välljämngatan 240, 724 73 Västerås	021-354507
Marjatta Wallenius GFK	Riddaregatan 21 M, 416 69 Göteborg	031-254464
Kalle Seppä RFK DIREKT	Kastgränd 5, 302 53 Halmstad	035-213075
Sinikka Ortmark-Almgren SFK	Furusundsgatan 18, 115 37 Stockholm	08-6615808
Kosti Markkanen, kassörsuppleant	Ribetuatorp, 297 94 Degeberga	044-352412

## Revisorer

Birger Hansson	Flintbacken 8 4tr, 118 42 Stockholm	08-842213
Reino Heino	Sanderängsgatan 34, 811 31 Sandviken	026-250319

## Revisorsuppleant

Sam Halonen-Norlin	Drottninggatan 27 A, 724 64 Västerås	021-181516
--------------------	--------------------------------------	------------

## Valberedning

Aune Karlsson, sammankallande	Törnrosavägen 5, 771 55 Ludvika	0240-15407
Ella Johansson	Ålegårdsgatan 201, 431 50 Mölndal	031-276081
Gui Emanuelsson	Mjölnerbacken 15 4tr, 174 48 Sundbyberg	08-7333187
Keijo Yndén (suppleant)	Byasvängen 4, 240 32 Flyinge	046-52888

## Redaktionen

Aune Karlsson, redaktör, Törnrosavägen 5, 771 55 Ludvika, tel. 0240-15407  
Marjatta Balgård, redigering, Nydalav 4 D, 903 38 Umeå, tel. 090-122580  
Kai Rosnell, Kölängsvägen 10, 741 42 Knivsta, tel. 018-380009  
Gunnar Sältin, Odengatan 47 4tr, 113 51 Stockholm, tel. 08-6731869  
Pirkko Ahlin, ansv. utg., John Ericssonsgatan 55, 652 19 Karlstad, tel. 054-158638

SÄND MANUS TILL NR 1/99 SENAST 25 JANUARI!  
Texter och bilder skickas till Aune Karlsson på  
ovanstående adress.